

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001548

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 12-04-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Скрипа Ольга Любомирівна

2. Olga Skrypa

Кваліфікація: д.філософ, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2823-1719

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 221

Назва наукової спеціальності: Стоматологія

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 221 Стоматологія

Дата захисту: 05-10-2022

Спеціальність за освітою: 221 Стоматологія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 76.600.043

Повне найменування юридичної особи: Буковинський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: площа Театральна, буд. 2, Чернівці, 58002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Буковинський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: площа Театральна, буд. 2, Чернівці, 58002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76, 76.29.55

Тема дисертації:

1. Морфофункціональне обґрунтування дисфункції скронево-нижньощелепного суглоба при переломах нижньої щелепи
2. Peculiarities of diagnostics and treatment of temporomandibular disorders against the background of post-traumatic lesions of the mandible

Реферат:

1. У дисертаційній роботі представлено теоретичне узагальнення та нове вирішення науково-практичної проблеми, зокрема стоматології, яке полягає у підвищенні ефективності діагностики і лікуванні хворих зі скронево-нижньощелепними розладами на тлі переломів нижньої щелепи. Дослідження проведено шляхом розробки діагностичних і лікувальних заходів, спрямованих на відновлення та нормалізацію функцій СНЩС при травматичних ушкодженнях нижньої щелепи. Проведення комплексного лікування м'язево-суглобових порушень за допомогою функціональних, фармакологічних і фізіотерапевтичних методів, запропонованих нами, дозволило, у значній мірі, ліквідувати клінічну, рентгенологічну та ультразвукову симптоматику у

даної групи хворих. Встановлено, що через 12 місяців після лікування нормалізацію клінічної симптоматики було об'єктивізовано у 77,41% хворих основної групи, $p < 0,01$, та у 45,12% пролікованих контрольної групи, $p > 0,05$, проти, у середньому, 19,08% обстежених до лікування, що підтверджувалось більш низчими значеннями ІД СНЩС у осіб основної групи, як стосовно даних до лікування, $p < 0,01$, так і по відношенню до значень у осіб контрольної групи, $p < 0,05$. При цьому, нормалізація рентгенологічної симптоматики перевищувала середні дані до лікування: у осіб основної групи у 2,4 рази, $p < 0,05$, та у 1,3 рази у обстежених контрольної групи, $p < 0,05$. Позитивна клінічна динаміка підтверджувалась зростанням даних індексу відхилення функції скорочення жувальних м'язів у осіб основної групи: справа – у 1,6 рази та зліва – у 1,3 рази, $p < 0,05$, при відсутності позитивної динаміки значень індексної оцінки у пролікованих контрольної групи, $p > 0,05$, стосовно вихідних даних. Проведення УЗД діагностики дозволило визначити позицію диску, наявність суглобової рідини, ступінь контрактури жувальних м'язів, ступінь змін яких були найбільшими при одно- та багатофункціональних розладах у хворих з переломами у пришийкових та вінцевих ділянках нижньої щелепи, $p < 0,05$. Застосування запропонованої нами лікувальної методики сприяло нормалізації параметрів УЗД, які визначали у 83,70% осіб основної групи, $p < 0,05$, та у 65,88% пролікованих контрольної групи, $p > 0,05$, проти 49,85% хворих з нормативними показниками УЗД до лікування. Застосування запропонованої лікувально-реабілітаційної схеми підтверджена високими клінічними, рентгенологічними, функціональними результатами, що характеризувалось одужанням $32,61 \pm 6,91\%$ осіб основної групи проти $9,31 \pm 3,55\%$ хворих контрольної групи, $p < 0,01$; з компенсованою формою захворювання СНЩС – $56,52 \pm 7,30\%$ у основній проти $34,88 \pm 7,27\%$ у контрольній групі, $p > 0,05$; з декомпенсованою формою – $10,87 \pm 2,71\%$ у основній проти $55,81 \pm 7,57\%$ у контрольній групі, $p < 0,01$.

2. The dissertation presents a theoretical generalization and a new solution to scientific and practical problems, including dentistry, which is to improve the diagnosis and treatment of patients with temporomandibular disorders on the background of mandibular fractures, by developing diagnostic and therapeutic measures to restore and normalize functions and normalization TMJ in traumatic injuries of the lower jaw. The complex treatment of TMJ disorders with the help of functional, pharmacological and physiotherapeutic methods proposed by us, allowed, to a large extent, to eliminate clinical, radiological and ultrasound symptoms in this cohort of patients. It was found that 12 months after treatment, the normalization of clinical symptoms was objectified in 77,41% of patients in the main group, $p < 0,01$, and in 45,12% of treated control group, $p > 0,05$, against, on average, 19,08% of subjects before treatment, which was confirmed by lower values of ID TMJ in the main group, both in relation to treatment data, $p < 0,01$, and in relation to the values in the control group, $p < 0,05$. At the same time, the normalization of radiological symptoms exceeded the average data before treatment: in the main group 2,4 times, $p < 0,05$, and 1,3 times in the control group, $p < 0,05$. Positive clinical dynamics was confirmed by an increase in the index of deviation of masticatory muscle contraction in the main group: right – 1.6 times and left – 1,3 times, $p < 0,05$, in the absence of positive dynamics of index scores in treated control group, $p > 0,05$, relative to the original data. Ultrasound diagnosis allowed to determine the position of the disc, the presence of joint fluid, the degree of contracture of the masticatory muscles, the degree of change which was greatest in mono- and multifunctional disorders in patients with fractures of the cervical and coronal areas of the mandible, $p < 0,05$. The application of our proposed treatment method contributed to the normalization of ultrasound parameters, which were determined in 83,70% of people in the main group, $p < 0,05$, and in 65,88% of treated control group, $p > 0,05$, against 49,85% of patients with normative indicators of ultrasound before treatment. The use of the proposed treatment and rehabilitation scheme is confirmed by high clinical, radiological, functional results, which was characterized by recovery of $32,61 \pm 6,91\%$ of the main group against $9,31 \pm 3,55\%$ of patients in the control group, $p < 0,01$; with compensated form of TMJ – $56,52 \pm 7,30\%$ in the main against $34,88 \pm 7,27\%$ in the control group, $p > 0,05$; with decompensated form – $10,87 \pm 2,71\%$ in the main against $55,81 \pm 7,57\%$ in the control group, $p < 0,01$.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Столяр ДБ, Цигикало ОВ, Лаврів ЛП, Скрипа ОЛ, Андрущак ЛА. Багатофакторний аналіз морфологічних показників компонентів скронево-нижньощелепного суглоба в плодovому періоді. Клінічна та експериментальна патологія. 2018;17(4):76-80.
- Пальчікова ЯО, Яворський АВ, Кузник ЛВ, Скрипа ОЛ. Методи лікування переломів нижньої щелепи з вродженою та набутою адентією (огляд літератури). Клінічна та експериментальна патологія. 2019;18(1):132-7.
- Скрипа ОЛ. Параметри електроміографії у хворих з переломами нижньої щелепи різної локалізації при дисфункції скронево-нижньощелепного суглобу. Український журнал медицини, біології та спорту. 2019;4(5):286-94.
- Скрипа ОЛ. Частота діагностованих скронево-нижньощелепних розладів у хворих із переломами нижньої щелепи залежно від локалізації та віку. Клінічна стоматологія. 2019;1:33-9.
- Skrypa OL, Bandrivsky YL. Determining the frequency of functional disorders of the TMJ inpatients with mandible fractures depending on the location. Wiad Lek. 2020;73(2):245-9.
- Skrypa OL. Evaluation of the effectiveness of treatment of patients with temporomandibular joint dysfunction after mandibular fractures according to X-ray examination. Wiad Lek. 2021;74(9 Cz 1):2082-6.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кузник Наталія Богданівна
2. Nataliia B. Kuzniak

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0974-6389

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Буковинський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: площа Театральна, буд. 2, Чернівці, 58002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Поліщук Сергій Степанович
2. Serhii S. Polishchuk

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8635-9932

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова

Код за ЄДРПОУ: 02010669

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 56, Вінниця, Вінницький р-н., 21018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гудар'ян Олександр Олександрович
2. Alexander Gudaryan

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5370-1570

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 9, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бамбуляк Андрій Васильович
2. Andriy Bambuliak

Кваліфікація: д. мед. н., доц., 14.03.01**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-6383-9327**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Буковинський державний медичний університет**Код за ЄДРПОУ:** 02010971**Місцезнаходження:** площа Театральна, буд. 2, Чернівці, 58002, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство охорони здоров'я України**Ідентифікатор ROR:****Сектор науки:** Університетський**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Годованець Оксана Іванівна
2. Oksana I. Hodovanets

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.22**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-1889-3893**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Буковинський державний медичний університет**Код за ЄДРПОУ:** 02010971**Місцезнаходження:** площа Театральна, буд. 2, Чернівці, 58002, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство охорони здоров'я України**Ідентифікатор ROR:****Сектор науки:** Університетський**VIII. Заключні відомості****Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Беліков Олександр Борисович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Беліков Олександр Борисович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Доманчук Тетяна Іллівна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна